

UMEA
KOMMUN

The logo consists of the text 'UMEA' on the top line and 'KOMMUN' on the bottom line, both in a bold, rounded, sans-serif font. The letters are filled with a vibrant green color that has a subtle gradient and a slight shadow effect, giving them a three-dimensional appearance. A stylized green leaf with a stem and two smaller leaves is positioned above the letter 'A' in 'UMEA', partially overlapping it. The entire logo is set against a dark grey background.

Workshop – Miljökrav, social hänsyn, ledningssystem och arbetsrättsliga villkor!

Inköpspolicy Umeå kommun

Fastställd av Kommunfullmäktige 2016

För att främja hållbarhetsperspektiv vid upphandling och inköp ska ekonomisk, social och ekologisk hänsyn vara ledande

Upphandlingsmyndigheten

Förutsättningarna för att ta miljöhänsyn är att kraven, som alla andra krav som ställs i en upphandling, uppfyller de grundläggande upphandlingsprinciperna. Detta innebär bland annat att:

- kraven måste vara kopplade till kontraktsföremålet. De kan avse egenskaper hos en vara eller tjänst under dess livscykel, men får inte syfta till att direkt eller indirekt styra leverantörers övriga verksamhet.
- kraven måste vara möjliga att kontrollera och följa upp.

Upphandlingsmyndigheten

- kraven får inte vara godtyckliga eller uppenbart osakliga, men varken lagstiftning eller praxis anger att miljökraven måste ge en mätbar effekt i förhållande till sitt syfte för att vara tillåtna.
- kraven får inte heller gynna eller missgynna vissa leverantörer, till exempel lokala leverantörer.

Miljö- och klimatkrav

- Giftfria miljöer
- Ekologiska produkter
- Fossulfria bränslen

Miljö- och klimatkrav

- Trappstegsmodell

Leverantörens hela fordonspark för detta uppdrag, inkl. reservfordon ska drivas med minst 30% fossilfria bränslen. Detta förhållande ska gälla redan under första avtalsåret. Värdet av fossilfria bränslen gäller därefter minst enligt nedan:

1/1 2023 50%

1/1 2024 70%

1/1 2025 100%

- Cirkulära produkter
- Livscykelanalys
- Funktionsupphandling

Upphandling med social hänsyn

Målet är att skapa fler anställningsmöjligheter för de personer i samhället som är i behov av stöd för att komma in på arbetsmarknaden.

EU-kommissionens handledning

Social hänsyn innebär:

"upphandlingsaktiviteter som tar hänsyn till en eller flera av följande sociala aspekter"

- Anställnings- och sysselsättningsmöjligheter
- Anständigt arbete
- Arbetsvillkor som uppfyller arbetstagarens rättigheter
- Social integration
- Lika möjligheter
- Tillgänglighet för alla
- Beaktande av hållbarhetskriterier
- Frågor om etiskt handel och CSR

Nationella upphandlingsstrategin

- Mål 7 – Offentlig upphandling som bidrar till ett mer socialt hållbart samhälle
- Krav på social hänsyn bör ställas när det är möjligt och lämpligt. Ibland är det också en skyldighet. Det kan handla om att främja möjlighet till anställning för särskilt utsatta grupper, säkerställa goda arbetsvillkor och lika möjligheter för kvinnor och män. Även att se till att varor och tjänster är tillgängliga för alla, oavsett ålder eller funktionsförmåga.

Upphandling med social hänsyn

2016 inför Umeå kommun upphandling med social hänsyn,
beslut i Fullmäktige

Målgrupper:

Ungdomar

Personer med funktionsvariationer

Utrikesfödda

Ett ökat socialt ansvarstagande bland Umeå kommuns
leverantörer.

Upphandling med social hänsyn

Alla upphandlingar är unika – utformningen av villkor och krav kommer att variera beroende på den enskilda upphandlingen.

Framtagandet av avtalsvillkor och krav bygger på en bred samverkan och kontinuerlig dialog med berörda branschförbund och fackorganisationer såväl som med leverantörer.

UMEÅ
KOMMUN

Mervärde

Inkluderande
arbetsmarknad

Bredare kompetens och
ökad mångfald hos
leverantörerna

Ökad
integration

Förändrad
livssituation för
individerna

Goodwill

UMEÅ
KOMMUN

Metod och strategi

Målgrupp
Ungdomar
Utrikesfödda
Personer med
funktionsvariation

Prioriterad målgrupp
Försörjningsansvariga
för barn

Nytt strategidokument
beslut juni 2018
Kommunkoncernen

Upphandlingsbyråns
processägare

Viva arbetsmarknad
Koncernen
Branschorganisationer/
Marknaden

UMEÅ KOMMUN

Metod och strategi

2018 , 15 % av
genomförda
upphandlingar

Ca 40

Målet uppnås genom att
kommunen ställer krav
och villkor i upphandlingar.

Varor, tjänster och entreprenader

(Tjänste- och
entreprenadupphandlingar
i första hand bygg, städ, fritid,
fastighetsskötsel och
måltid/catering)

Successiv ökning

Urval: Värde, lämplighet
tillgång till arbetskraft

2019
ca 40 upphandlingar

**UMEÅ
KOMMUN**

Krav och villkor i
upphandlingar

Anställning eller
praktikplats

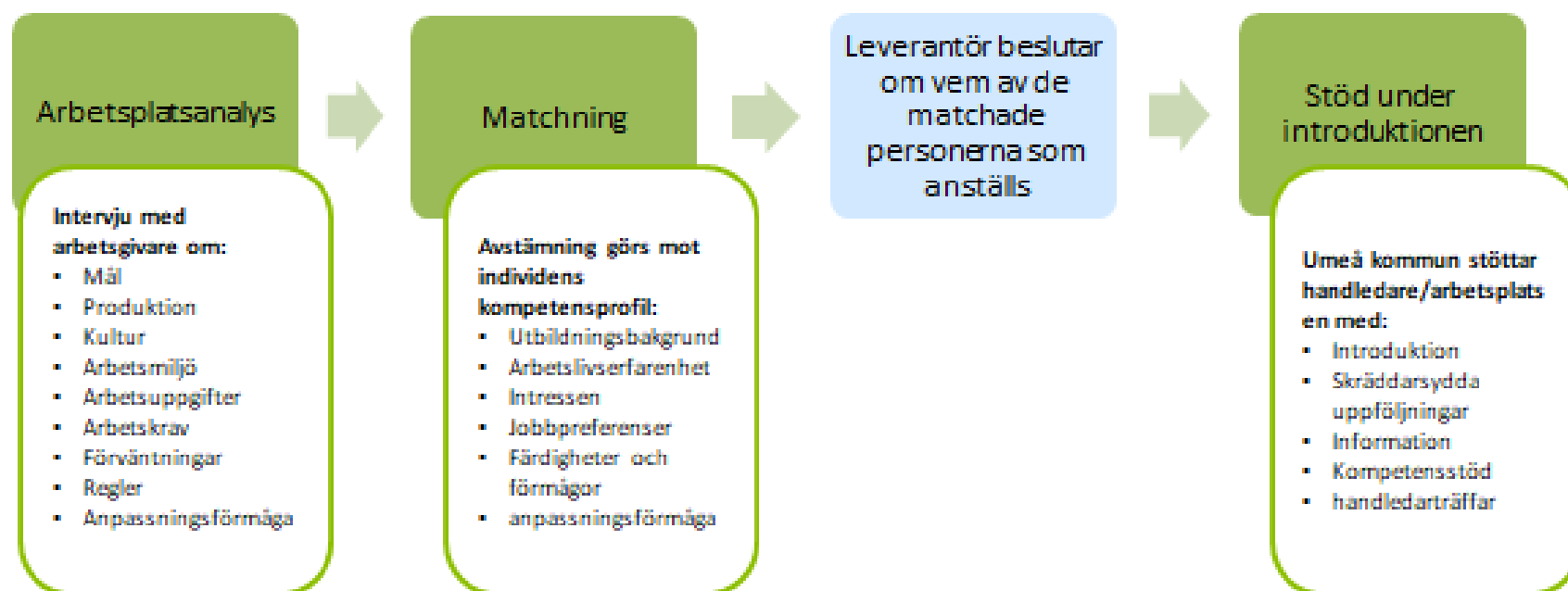
Dialog

Utvärderingskriterium

Kommunen stöd till leverantören

Leverantör får stöd av kontaktperson på Umeå kommun som:

Eventuella farhågor

Mindre antal anbud

Dyrare
upphandlingar

Lagstiftning (LOU)

Ledningssystem

Det är standard i Umeå kommuns upphandlingar att leverantören ska bedriva ett systematiskt miljö- och kvalitetsarbete och antingen vara tredjepartscertifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001 eller likvärdigt ledningssystem.

- ISO 9001 är en standard för kvalitetsledning för verksamhetsprocesser i ett företag eller en organisation. Ett kvalitetsledningssystem beskriver hur leverantören ständigt förbättrar och justerar verksamheten för att möta kundernas behov.
- ISO 14001 – Ledningssystem för miljö ISO 14001 är samlingsnamnet för de standarder som handlar om miljöledning. Dessa standarder skapar i sin tur ett miljöledningssystem som enkelt kan integreras i den befintliga verksamheten.

Ledningssystem

Utökat eller light

Utökat

Leverantören ska arbeta efter ett dokumenterat miljö- och kvalitetsledningssystem som motsvarar kraven enligt ISO 14001 och ISO 9001.

Leverantören ska arbeta enligt ett dokumenterat arbetsmiljöledningssystem enligt kraven i AFS 2001:1. (Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande systematiskt arbetsmiljöarbete)

Leverantören behöver dock ej vara certifierade om de kan uppvisa något intyg om motsvarar riktlinjerna utifrån ovan kvalitetsledningssystem.

Merparten av Umeå kommuns verksamheter samt förvaltningar är certifierade.

Umeå kommun genomför koutinerligt revisioner/granskningar av leverantörernas ledningssystem på ingångna avtal.

Dokumentation som styrker leverantörernas uppfyllande av kraven ska skickas till köparen på anmodan eller som bilaga.

Vägledning och krav avseende dokumentation skickar vi med som bilaga i förfrågningsunderlaget. "Dokumentation ledningssystem- vägledning och krav utökat kvalificeringskrav".

Ledningssystem

Light

Leverantören ska arbeta efter ett dokumenterat ledningssystem innehållande minst:

- * En beskrivning av hur anbudsgivaren arbetar med miljö, kvalitet och arbetsmiljö ser ut
- * En policy (eller motsvarande) som omfattar miljö, kvalitet och arbetsmiljö
- * En beskrivning av ansvar och befogenheter för frågor som rör miljö, kvalitet, arbetsmiljö
- * En beskrivning hur avvikelser hanteras, så att det leder till ständig förbättring för miljön/kunden/medarbetaren

Specifika kvalitetssäkringsrutiner

(Detta anpassas för varje enskild upphandling, beroende på vad som upphandlas)

Exempel på rutiner som kan komma i fråga

- * Leverans av avropade produkter
- * Hantering av felaktiga produkter
- * Säkerställande av garantiåtaganden
- * Säkerställande av en säker arbetsmiljö för arbetstagarna

Arbetsrättsliga villkor (2017)

Ska bidra till att gemensamma samhällliga mål uppnås.

Arbete som utförs i samband med offentligt upphandlade kontrakt ska ske med respekt för arbetstagares grundläggande rättigheter och på villkor enligt lag eller kollektivavtal.

Skötsamma leverantörer ska inte riskera att utsättas för illojal konkurrens av leverantörer som vinner ekonomiska fördelar genom att konkurrera med dåliga anställningsvillkor.

Att ställa arbetsrättsliga villkor bidrar därmed till likabehandling av leverantörer och en sund konkurrens.

Arbetsrättsliga villkor ska ställas om en upphandling:

- Minst uppgår till aktuellt tröskelvärde enligt LOU
- Inte avser upphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster
- Det är behövligt
- Det går att fastställa arbetsrättsliga villkor.
- Det är möjligt att ställa arbetsrättsliga villkor även om det inte finns en skyldighet att göra det.

Arbetsrättsliga villkor

Om arbetet utförs där svensk rätt är tillämplig (i huvudsak i Sverige), ska de arbetsrättsliga villkoren avseende **lön, semester och arbetstid** uppfyllas enligt nivåer i ett centralt kollektivavtal.

Det är inte tillåtet att ange som villkor att en leverantör ska vara bunden av ett kollektivavtal. Villkoren ska istället vara hämtade från, och vara i nivå med, de lägsta nivåer som följer av ett centralt kollektivavtal.

Tack för oss

Pia Wangbergh

Linda Vestin

Cecilia Gabrielsson

Upphandlingsbyran@umea.se